

F0T09A Literatuur en dekolonisatie

Betrokken docenten

Stef Craps (UGent), Pieter Vermeulen (KU Leuven)

Doelstellingen

De studenten maken uitgebreid en diepgaand kennis met de verwevenheid van literatuur en processen van dekolonisatie, zowel in het verleden als vandaag. Door het complexe en politiek beladen fenomeen van de dekolonisatie centraal te stellen, leren studenten inzichten uit verschillende deeldomeinen van de literatuur- en cultuurstudie combineren tot vernieuwende analysemethodes.

Inhoud

Dit vak wil het fenomeen van de dekolonisatie gebruiken als een katalysator om fundamentele vragen te stellen over de vormen en functies van de hedendaagse literatuur en literatuurstudie. In de context van dekolonisatie verschijnt literatuur tegelijk als een middel om dat doel te bereiken en als een object van contestatie. Het vak benut inzichten en methodes uit verschillende deeldomeinen (waaronder postkoloniale literatuurstudie, culturele geheugenstudies, wereldliteratuurstudies en literaire sociologie) om de studenten in een reeks interactieve colleges een kritische, genuanceerde en veelzijdige blik op de relatie tussen literatuur en dekolonisatie te laten ontwikkelen. Daarbij worden verschillende stemmen aan het woord gelaten (o.a. via een gastcollege en een extracurriculair event), en er komen zowel theoretische als literaire teksten aan bod. Het vak is gericht op het verwerven van analytische inzichten, maar de lessen en activiteiten worden expliciet ook geconcipieerd als aanzetten voor een individueel reflectietraject waarin de studenten gedurende het semester nadenken over hun eigen positie in relatie tot de teksten en vraagstukken die worden besproken. De gevalstudies die in het vak aan bod komen, hebben betrekking op de Amerikaanse context, maar de studenten worden uitgenodigd om zowel tijdens de les als in hun portfolio de vertaalslag naar de Belgische context te maken.

Werk- en evaluatievormen

- Het vak bestaat uit vijf sessies verzorgd door de twee docenten (apart of samen) en één sessie verzorgd samen met een gastdocent (Remo Verdickt). De eerste sessie is een overzichtscollege waarin de problematiek van de relatie tussen literatuur en dekolonisatie wordt geduid. De resterende colleges behandelen literaire gevalstudies die vooral op de Amerikaanse context focussen en op de relatie van die Amerikaanse context tot Europa. De meeste sessies zijn werkcolleges, die telkens beginnen met een presentatie over de te bespreken literaire en theoretische teksten en een respons erop door de studenten.
- De score voor het vak wordt bepaald op basis van die presentatie en responsen tijdens de werkcolleges alsook deelname aan discussies (samen 30%) en een portfolio van niet meer dan 3000 woorden, in te dienen via e-mail aan zowel stef.craps@ugent.be als pieter.vermeulen@kuleuven.be uiterlijk op woensdag 21 januari 2026, waarin de studenten het persoonlijke intellectuele traject dat ze in de loop van het semester binnen en buiten het vak hebben afgelegd documenteren en erover reflecteren (70%).
- Studenten die om gegronde redenen bepaalde colleges niet kunnen bijwonen, dienen contact op te nemen met beide docenten vóór het eerste college. Samen bekijken we dan of een alternatief opdrachtenpakket mogelijk is. Normaliter is aanwezigheid verplicht; studenten die één of meer colleges missen, zullen een vervangopdracht moeten maken.

Sessies

De sessies vinden plaats op donderdag van 14.30 u. tot (uiterlijk) 17.30 u.

Datum	Inhoud	Teksten	Locatie
9/10	Inleiding: Literatuur en dekolonisatie	Bernard Getachew Mukherjee & Quayson Thiong'o	Leuven (MSI 02.08, Museumzaal)
23/10	Black Lives Matter, trauma en literatuur	Craps Debeuckelaere Rankine, <i>Citizen</i> Rankine, "The Condition"	Gent (Vergaderzaal 3.30 Camelot, Blandijnberg 2)
06/11	Dekolonisatie in theorie en praktijk	Cole, "Seeing" Cole, <i>Tremor</i>	Leuven (MSI 02.08, Museumzaal)
20/11	Cancel culture / Kanselcultuur	Daub Gorman "Lost" Kotze Krieger Rijneveld	Leuven (MSI 02.08, Museumzaal)
27/11	Dekolonisatie van land, lichaam en geest	Ben Chikha J. Díaz N. Diaz Kauanui Keh Tuck & Yang	Gent (Vergaderzaal 3.30 Camelot, Blandijnberg 2)
11/12	James Baldwin en de dekolonisatie van Europa	Glaude Peck (extra teksten nog te bepalen)	Gent (Vergaderzaal 3.30 Camelot, Blandijnberg 2)

Bibliografie

- Ben Chikha, Chokri. "Beste Buffalo's, jullie logo is prijken met de scalp van een volk dat bijna is uitgeroeid." *De Morgen* 14 December 2022. (Toledo)
- Bernard, Anna. "Introduction" and "Conclusion." *Decolonizing Literature: An Introduction*. Polity, 2023. 1-10 and 151-55. (Toledo)
- Cole, Teju. "[Seeing beyond the Beauty of a Vermeer.](#)" *New York Times* 25 May 2023. Online. (Toledo)
- . *Tremor*. Faber & Faber, 2023 (paperback 2024).
- Craps, Stef. "Beyond Eurocentrism: Trauma Theory in the Global Age." *The Future of Trauma Theory: Contemporary Literary and Cultural Criticism*. Ed. Gert Buelens, Sam Durrant en Robert Eaglestone. Routledge, 2014. 45-61. (Toledo)
- Daub, Adrian. Excerpts from *The Cancel Culture Panic: How an American Obsession Went Global*. Stanford UP, 2023. (Toledo)
- Debeuckelaere, Heleen. "Het trauma van een ander." *Zwart: Afro-Europese literatuur uit de Lage Landen*. Ed. Vamba Sherif en Ebissé Rouw. Atlas Contact, 2018. (Toledo)
- Díaz, Junot. "[On Decolonial Love.](#)" *StoryWorlds with Junot Díaz* 30 September 2024. (Toledo)
- Díaz, Natalie. *Postcolonial Love Poem*. Graywolf, 2020.
- Getachew, Adom. "Colonialism Made the Modern World. Let's Remake It." *New York Times* 27 July 2020. Online. (Toledo)
- Glaude, Eddie S. Jr. "Introduction: Thinking with Jimmie." *Begin Again: James Baldwin's America and Its Urgent Lessons for Our Own*. Crown, 2020. 1-17. (Toledo)

- Gorman, Amanda. "[The Hill We Climb](#)." *PBS NewsHour* 20 January 2021. YouTube.
- Kauanui, J. Kēhaulani. "Sarah Deer on Native Women and Sexual Violence." *Speaking of Indigenous Politics: Conversations with Activists, Scholars, and Tribal Leaders*. Ed. J. Kēhaulani Kauanui. U of Minnesota P, 2018. 87-107. (Toledo)
- Keh, Andrew. "[Tomahawk Chops and Native American Mascots: In Europe, Teams Don't See a Problem](#)." *New York Times* 7 May 2018. Online. (Toledo)
- Kotze, Haidee. "[Translation Is the Canary in the Coalmine: What the Debate about Amanda Gorman's Translators Is Really About](#)." *Medium* 15 March 2021. Online. (Toledo)
- Krieger, Zaire. Vertaling van "The Hill We Climb." Meulenhoff, 2021. (Toledo)
- "[Lost in Translation](#)." *VPRO.nl* 21 December 2021. Online video.
- Mukherjee, Ankhi, and Ato Quayson. "[Introduction](#)." *Decolonizing the English Literary Curriculum*. Ed. Ato Quayson and Ankhi Mukherjee. Cambridge UP, 2023. 1-20. (Toledo)
- Peck, Raoul, dir. *I Am Not Your Negro*. 2016. Film.
- Rankine, Claudia. *Citizen: An American Lyric*. Graywolf, 2014.
- . "[The Condition of Black Life Is One of Mourning](#)." *New York Times* 22 June 2015. Online. (Toledo)
- Rijneveld, Marieke Lucas. "Alles bewoonbaar." *De Volkskrant* 6 March 2021. (Toledo)
- Thiong'o, Ngũgĩ Wa. "On the Abolition of the English Department." *The Post-Colonial Studies Reader*. Ed. Bill Ashcroft, Gareth Griffiths, and Helen Tiffin. Routledge, 1995. 438-42. (Toledo)
- Tuck, Eve, and K. Wayne Yang. "Decolonization Is Not a Metaphor." *Decolonization: Indigeneity, Education & Society* 1.1 (2012): 1-40. (Toledo)